

Ocjos de guerra

RECORD DE FORTUNY

La vida de campanya, amb les seves dureses, no ofega—ni ofegarà perquè en tenim la voluntat—les nostres preocupacions espirituals, el nostre amor, la nostra fidelitat al món que ens havíem bastit dins el qual ens movíem en absoluta llibertat. Al contrari. Sentíem aquesta llibertat com una necessitat imperiosa.

Avui, l'horta que s'estén enllà d'aquest poble aragonès on estem acantonats, té una lluminositat impròpia. El Pirineu resplendeix — blanc com un bon pensament—lluny. El Cinca, d'aigües transparents, feireix els ulls amb un encendre's i apagar-se de llumenes que són un plagi del sol. Unes catifes de verd intens, fresc, net. Uns albers encara despullats, erts. Les oliveres cendroses. Els primers ametllers florits... Quin encant, avui, l'horta! S'ha vestit colors de festa.

No faig res; perquè tot és massa bonic, és bo asseure's sota una olivera i pensar, només.

No sé si per aquest matí tan lluminós d'avui—que fa bo de respirar amplament—he pensat amb aquella sorprenent lluminositat de les teles de Fortuny. (És possible que així sigui.) Amb aquella seva elegància de línies que té quelcom també de l'elegància i de la nitidesa del paisatge d'avui.

Aquell personatge esvelt, vestit amb casaca brodada i mitges de seda que recordo haver vist en no sé quin dibuix seu, té una vaga semblança amb aquest alber altiu i senyorial que es vincla suaument a l'embat del vent, com els mateixos personatges de mitja i de casaca.

L'aire i la cara sorneguera d'aquell cavaller del primer terme de «La Vicaria» no sé què té de comú amb aquest cel. Potser perquè porten endins pintat el contentament...

I, fet i fet, ni l'obra de Fortuny ni el seu caràcter, no tenen res a veure amb la terra aragonesa. Fortuny és perfectament mediterrà. Tota la seva obra és vista a través de l'aire i del perfum mediterrà. Hi neix. S'hi forma. Hi beu. Hi sent. Per què, doncs?... És que avui diríem que l'horta és un bocí del maresme, que aquelles muntanyes tan blaves—d'allí lluny, són el fistó blau del mar.

M. VIUSA CAMPS

Alcolea de Cinca, febrer del 1938.

